

Pokyny k vyplnění přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2020

Řádný/opravný – označte typ přehledu. V případě opravného přehledu nezapomeňte vyplnit oddíl I tohoto tiskopisu.

Místně příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno – uveďte název příslušné okresní, v Praze Pražské, v Brně Městské správy sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ).

Variabilní symbol důchodového pojištění (DP) – uveďte variabilní symbol (VS) DP přidělený v současné době příslušnou OSSZ.

A. Základní identifikace

ř. 1 – 3 **Příjmení, Jméno, Titul** – vyplňte údaje v požadovaném členění.

ř. 4 **Rodné číslo** – uveďte rodné číslo; nemáte-li jej přiděleno, uveďte evidenční číslo pojištěnce (EČP) přidělené Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ).

ř. 5 **Datum narození** – vyplňte požadovaný údaj.

ř. 6 – 10 **Ulice, Číslo domu, Obec, PSČ, Stát** – vyplňte požadované aktuální údaje v uvedeném členění, u čísla domu uveďte číslo popisné/orientační.

ř. 11 **ID datové schránky/E-mail** – máte-li zřízenou datovou schránku, uveďte její identifikátor (ID). Pokud nemáte zřízenou datovou schránku, uveďte e-mail.

ř. 12 **Telefon** – uveďte Vaše telefonní číslo.

B. Údaje o výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVČ)

ř. 13 V roce 2020 jsem vykonával/a SVČ – označte typ SVČ v jednotlivých měsících roku 2020, pokud jste výkon činnosti hlavní či vedlejší vykonával/a po celý kalendářní rok, označte kolonku „1–12“. Hlavní i vedlejší znamená po část roku výkon hlavní SVČ a po část roku výkon vedlejší SVČ, označte jednotlivé měsíce dle druhu činnosti, v nichž jste uvedený charakter činnosti vykonával/a.

Oznámit výkon vedlejší SVČ lze nejpozději s podáním řádného přehledu o příjmech a výdajích. Při podání opravného přehledu nelze charakter činnosti měnit!

Měsíce, v nichž po celý měsíc trval nárok na výplatu nemocenského/PPM nebo dlouh. ošetrovného – označte jednotlivé měsíce roku 2020, ve kterých po celý měsíc trval nárok na výplatu nemocenského, peněžitě pomoci v mateřství (PPM) nebo dlouhodobého ošetrovného z nemocenského pojištění (NP) OSVČ.

C. Důvod výkonu vedlejší SVČ podle ustanovení § 9 odst. 6 písm. a) – d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění).

Označte skutečnost rozhodnou pro výkon vedlejší SVČ a doložte (pokud nebylo doloženo dříve) nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl přehled podán.

Upozornění: k pozdějšímu doložení důvodu pro výkon vedlejší SVČ se nepřihlíží.

ř. 14 **Zaměstnání** – zaměstnáním se pro účely vedlejší SVČ rozumí činnost zakládající účast na NP zaměstnanců. Dále viz Základní informace.

ř. 15 **Nárok na výplatu invalidního nebo přiznání starobního důchodu** – skutečnost se dokládá pouze v případě, že důchod je přiznán/vyplácen jiným orgánem sociálního pojištění než ČSSZ.

ř. 16 **Nárok na rodičovský příspěvek** – nejedná se o povinně dokládanou skutečnost.

ř. 17 **Nárok na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z NP zaměstnanců** – skutečnost o nároku na peněžitou pomoc v mateřství (PPM) i nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z NP zaměstnanců se dokládá, jedná-li se o výplatu na základě cizích právních předpisů, nebo není-li orgánem nemocenského pojištění ČSSZ.

ř. 18 **Osobní péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby** – jedná se o povinně dokládanou skutečnost, pečujete-li o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II–IV. Tyto skutečnosti je nutné doložit potvrzením ÚP ČR a čestným prohlášením potvrdit, že o danou osobu nepečuje jiná osoba (neuplatňuje důvod pro vedlejší činnost jako OSVČ). Čestné prohlášení naleznete na ePortále ČSSZ (<https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-cpspod>).

ř. 19 **Nezaopatřenost dítěte (studium)** – podle § 20 odst. 4 písm. a) zákona o důchodovém pojištění (student do 26 let) – jedná se o povinně dokládanou skutečnost. Potvrzení o studiu naleznete na ePortále ČSSZ (<https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-psosvc>).

D. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2020 a další údaje podle ustanovení § 15 zákona č. 589/1992 Sb.

ř. 20 **Daňový základ** – uveďte daňový základ nebo dílčí základ daně z příjmů z podnikání a z jiné SVČ stanovený podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o daních z příjmů), po úpravě podle § 5 a § 23 tohoto zákona. Za daňový základ se u OSVČ, která není povinna podávat daňové přiznání, považuje příjem ze SVČ po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení. Za daňový základ OSVČ, která byla v roce 2020 poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, se považuje, jde-li o příjmy z činností podléhajících dani z příjmů stanovené paušální částkou dle § 7a zákona o daních z příjmů, předpokládaný příjem po odpočtu předpokládaných výdajů.

ř. 21 **Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za** – uveďte zvlášť počet měsíců výkonu hlavní a vedlejší SVČ v roce 2020. Do těchto měsíců se **započtou** i měsíce, v nichž byla SVČ (spolupráce) vykonávána i jen po část kalendářního měsíce, a kalendářní měsíce, v nichž po celý měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrovného jako OSVČ. **Počet měsíců musí odpovídat údaj z ř. 13.** U pozivatele starobních a invalidních důchodů pro invaliditu třetího stupně se nárokem na výplatu nemocenského rozumí i doba pracovní neschopnosti po uplynutí podpůrní doby pro poskytování nemocenského.

ř. 22 **Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce** – uveďte údaj z ř. 21 **po odpočtu měsíců**, ve kterých trval nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrovného z NP OSVČ po celý kalendářní měsíc (údaj z ř. 13).

ř. 23 **Počet měsíců v období 3–8/2020, za které bude sníženo pojistné** – uveďte zvlášť počet měsíců výkonu hlavní a zvlášť počet měsíců výkonu vedlejší SVČ, ve kterých jste v období od března do srpna 2020 vykonával/a SVČ alespoň po část měsíce SVČ a současně v daném měsíci netrval nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrovného z NP OSVČ po celý kalendářní měsíc (měsíce výkonu SVČ v období od března do srpna 2020 snížené o počet měsíců trvání výplaty nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetrovného z NP OSVČ z ř. 13).

ř. 24 **Průměrný měsíční daňový základ** – daňový základ, tj. ř. 20, vydělte počtem měsíců výkonu SVČ, ve kterých byla činnost vykonávána aspoň po část měsíce, tj. číslem z ř. 22. V případě výkonu hlavní i vedlejší SVČ vydělte daňový základ číslem, které je součtem čísel z obou políček v ř. 22.

ř. 25 **Rozdělení daňového základu** – vyplňuje jenom ta OSVČ, která v roce 2020 vykonávala zároveň hlavní i vedlejší SVČ.

Daňový základ z hlavní činnosti – průměrný měsíční daňový základ (příjem), tj. ř. 24, vynásobte číslem z ř. 22 (**políčko pro hlavní činnost**).

Daňový základ z vedlejší činnosti – průměrný měsíční daňový základ (příjem), tj. ř. 24, vynásobte číslem z ř. 22 (**políčko pro vedlejší činnost**).

ř. 26 **Vypočtený vyměřovací základ**

OSVČ, která v roce 2020 vykonávala jen hlavní SVČ, stanoví vypočtený vyměřovací základ jako 50 % daňového základu. Součin ř. 20 a čísla 0,5 zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru.

OSVČ, která v roce 2020 vykonávala jen vedlejší SVČ a její daňový základ z této činnosti nedosáhl rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec), ani se nepřihlásila k důchodovému pojištění na rok 2020, **v ř. 26 až 33 uvede 0**.

OSVČ, která v roce 2020 vykonávala jen vedlejší SVČ a její daňový základ dosáhl rozhodné částky, se vyměřovací základ stanoví jako 50 % daňového základu z vedlejší SVČ. Součin ř. 20 a čísla 0,5 zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

OSVČ, která vykonávala v kalendářním roce 2020 hlavní i vedlejší SVČ, stanoví zvlášť vypočtený vyměřovací základ pro hlavní a zvlášť pro vedlejší SVČ. Vypočtený vyměřovací základ pro hlavní SVČ se stanoví jako 50 % daňového základu z hlavní činnosti. Součin ř. 25 pro hlavní SVČ a čísla 0,5 zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Jestliže daňový základ z vedlejší SVČ nedosáhl rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec) a tato OSVČ se nepřihlásila k důchodovému pojištění na rok 2020, **v ř. 26 a 27 v políčkách pro vedlejší činnost OSVČ uveďte 0.**

V případě dosažení rozhodné částky se vyměřovací základ pro vedlejší SVČ stanoví jako 50 % daňového základu z vedlejší SVČ. Součin ř. 25 pro vedlejší SVČ a čísla 0,5 zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Rozhodná částka pro období výkonu vedlejší SVČ se vypočte z částky 83 603 Kč. Tato částka se sníží o částku 6 967 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž nebyla vykonávána vedlejší SVČ, a za každý kalendářní měsíc výkonu vedlejší SVČ, v němž po celý měsíc měla tato OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetřovného jako OSVČ. **OSVČ, jejíž daňový základ z vedlejší SVČ nedosáhl rozhodné částky a dosud nepodala přihlášku k účasti na důchodovém pojištění, má možnost se přihlásit k účasti na důchodovém pojištění na rok 2020 na druhé straně tiskopisu přehledu v oddíle E.**

ř. 27 Dílčí vyměřovací základ (zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru) – vyplňuje pouze OSVČ, která v roce 2020 vykonávala zároveň hlavní i vedlejší SVČ. Dílčí vyměřovací základ z hlavní SVČ je součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro hlavní SVČ, tj. částky 8 709 Kč a počtu měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána hlavní SVČ, tj. políčko pro hlavní činnost ř. 22. Dílčí vyměřovací základ z vedlejší SVČ je součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro vedlejší SVČ, tj. částky 3 484 Kč a počtu měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána vedlejší SVČ, tj. políčko pro vedlejší činnost ř. 22.

ř. 28 Minimální vyměřovací základ

- **Minimální vyměřovací základ OSVČ vykonávající jen hlavní činnost** – uveďte částku z ř. 26, políčko pro hlavní činnost, tato však nesmí činit méně než 104 508 Kč, popř. částka snížená o 8 709 Kč za každý kalendářní měsíc v roce 2020, ve kterém ani jeden den nebyla vykonávána hlavní SVČ, a za kalendářní měsíc, ve kterém po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetřovného jako OSVČ. Pokud je částka z ř. 26, políčko pro hlavní činnost, nižší než minimální částka 104 508 Kč, popř. částka snížená za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, uveďte se tato minimální (popř. snížená) částka. Minimální vyměřovací základ však může činit maximálně 1 672 080 Kč.

- **Minimální vyměřovací základ OSVČ vykonávající jen vedlejší činnost** – vyplňuje pouze OSVČ, jejíž daňový základ v roce 2020 dosáhl rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec pokynů k ř. 26) v ř. 20, nebo jestliže se k účasti na důchodovém pojištění za tento rok přihlásila (oddíl E.).

Uveďte částku z ř. 26, políčko pro vedlejší činnost, tato však nesmí činit méně než 41 808 Kč, popř. tato částka snížená o 3 484 Kč za každý kalendářní měsíc v roce 2020, ve kterém ani jeden den nebyla vykonávána vedlejší SVČ, a za kalendářní měsíc, ve kterém po celý kalendářní měsíc měla OSVČ nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetřovného jako OSVČ. Pokud je částka z ř. 26, políčko pro vedlejší činnost, nižší než minimální částka 41 808 Kč, popř. snížená za každý kalendářní měsíc, v němž trvaly důvody pro snížení minimálního vyměřovacího základu, uveďte se tato minimální (popř. snížená) částka. Minimální vyměřovací základ však může činit maximálně 1 672 080 Kč.

- **Minimální vyměřovací základ OSVČ vykonávající hlavní i vedlejší činnost** – minimální vyměřovací základ z vedlejší činnosti vyplňuje pouze OSVČ, jejíž daňový základ v roce 2020 dosáhl dle ř. 20 aspoň rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec pokynů k ř. 26), nebo jestliže se OSVČ k účasti na důchodovém pojištění za tento rok přihlásila (oddíl E.).

Minimální vyměřovací základ pro hlavní i vedlejší činnost je částka, která je nejvyšší z následujících součtů:

- součet částek z ř. 26 pro hlavní i vedlejší činnost,
- součet částek z ř. 27 pro hlavní i vedlejší činnost,
- součet ř. 27 pro hlavní činnost a ř. 26 pro vedlejší činnost.

Minimální vyměřovací základ však může činit maximálně 1 672 080 Kč.

ř. 29 Určený vyměřovací základ (zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru) – částku si určí OSVČ, tato částka však nemůže být nižší, než je částka v ř. 28, a vyšší, než je maximální vyměřovací základ, který činí částku 1 672 080 Kč.

Při rozhodování o výši určeného vyměřovacího základu je nutné mít na zřeteli, že tato částka (nikoli faktický příjem OSVČ) ovlivňuje výši budoucího důchodu.

ř. 30 Vyměřovací základ ze zaměstnání – pokud OSVČ v roce 2020 dosáhla ze zaměstnání (z více zaměstnání) maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného nebo by součet vyměřovacího základu ze SVČ a zaměstnání přesáhl maximální vyměřovací základ, který v roce 2020 činí 1 672 080 Kč, uveďte zde vyměřovací základ ze zaměstnání (více zaměstnání). Výši vyměřovacích základů ze zaměstnání je OSVČ povinna doložit potvrzením od zaměstnavatele. Potvrzení pro zaměstnavatele naleznete na ePortále ČSSZ (<https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-pro-zamestnavatele>).

ř. 31 Součet řádků 29 a 30 – uveďte se součet vyměřovacího základu nebo úhrnu vyměřovacích základů ze zaměstnání a určeného vyměřovacího základu ze SVČ.

ř. 32 Vyměřovací základ ze SVČ – pokud je částka v ř. 31 menší nebo rovna 1 672 080 Kč, uveďte se hodnota z ř. 29. Pokud částka v ř. 31 má vyšší hodnotu, uveďte se částka, která se vypočte: 1 672 080 mínus ř. 30. Jestliže je výsledná částka záporná, uveďte se 0.

ř. 33 Pojistné na DP – pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti činí 29,2 % z vyměřovacího základu. Částku uvedenou v ř. 32 vynásobte 0,292 a zaokrouhlete na celé koruny směrem nahoru.

ř. 34 Částka, o kterou se snižuje pojistné na DP – částka, o níž se snižuje pojistné v ř. 33, vyplňuje pouze ta OSVČ, která vykonávala SVČ v kalendářních měsících březen až srpen 2020, v nichž zároveň netrval nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetřovného z NP OSVČ. Při výkonu hlavní SVČ vynásobte částku 2 544 Kč počtem měsíců z ř. 23. Při výkonu vedlejší SVČ vynásobte částku 1 018 Kč počtem měsíců z ř. 23. Pokud byla v období březen až srpen 2020 vykonávána hlavní i vedlejší SVČ, uveďte součet součinu z ř. 23 za dobu výkonu hlavní SVČ s částkou 2 544 Kč a součinu z ř. 23 za dobu výkonu vedlejší činnosti s částkou 1 018 Kč.

Bude-li výsledná částka v ř. 34 vyšší než výsledná částka ř. 33 uveďte se hodnota z ř. 33.

ř. 35 Rozdíl mezi řádky 33 a 34 – uveďte vypočtený rozdíl. Jestliže je výsledná částka záporná, uveďte se 0.

ř. 36 Úhrn zaplacených záloh na DP – do úhrnu se započtou platby na zálohy na DP uhrazené za měsíce roku 2020. Nezapočtou se platby na doplatek pojistného a penále uhrazené v roce 2020.

ř. 37 Výsledný Doplatek/Přeplatek (rozdíl mezi řádky 35 a 36) – je-li výsledné pojistné na DP vyšší než úhrn zaplacených záloh na DP, bude výsledná částka plusová a půjde o **doplatek** na pojistném na DP. Před výslednou částku uveďte znaménko + (*plus*). Je-li pojistné na DP nižší než úhrn zaplacených záloh na DP, bude výsledná částka minusová a půjde o **přeplatek** na pojistném na DP. Před výslednou částku uveďte znaménko – (*minus*). OSVČ má možnost zvolit si vypořádání vzniklého přeplatku jedním ze způsobů uvedených v oddíle G.

E. Vedlejší SVČ – přihláška k účasti na DP OSVČ v roce 2020 – jestliže jste nedosáhl/a z výkonu vedlejší SVČ daňového základu (příjmu) ve výši rozhodné částky (83 603 Kč), popř. snížené částky (výpočet viz poslední odstavec ř. 26), pro povinnou účast na DP OSVČ, můžete se dobrovolně přihlásit k této účasti dnem podání přehledu. Pro podání dobrovolné přihlášky zaškrtněte křížkem variantu „ano“. V opačném případě zaškrtněte křížkem variantu „ne“. **Den podání přehledu je posledním dnem lhůty pro podání přihlášky k DP.**

F. Výše zálohy na důchodové pojištění (DP) a pojistného na nemocenské pojištění (NP) na rok 2021 – křížkem označte, zda jste (budete) v roce 2021 pro účely placení záloh na DP OSVČ vykonávající hlavní nebo vedlejší činnost.

ř. 38 Měsíční vyměřovací základ – nejnižší měsíční vyměřovací základ pro placení záloh na DP se stanoví takto:

ř. 20 se vynásobí číslem 0,5 a vydělí číslem z ř. 21. V případě výkonu hlavní i vedlejší SVČ vydělíte číslem, které je součtem čísel z obou políček v ř. 21. Výsledná částka se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru. Více viz Základní informace.

ř. 39 Měsíční záloha na DP – pro stanovení výše záloh na DP vynásobte částku uvedenou v ř. 38 číslem 0,292 a výslednou částku zaokrouhlete na celé koruny směrem nahoru. Měsíční záloha na DP činí při výkonu hlavní SVČ nejméně 2 588 Kč, při výkonu vedlejší SVČ nejméně 1 036 Kč,

nejvýše (pro hlavní i vedlejší SVČ) 41 396 Kč. Platby do budoucna může OSVČ platit nejdéle do prosince daného kalendářního roku.

ř. 40 Měsíční pojistné na NP – jste-li dobrovolně účasten/účastna NP OSVČ, částku uvedenou v ř. 29 vydělte číslem uvedeným v ř. 22 a vynásobte číslem 0,021. Výslednou částku zaokrouhlete na celé koruny směrem nahoru. Více viz Základní informace.

G. Způsob použití přeplatku – při vzniku přeplatku se podání přehledu považuje za žádost o jeho vrácení. Zvolte způsob jeho zaslání/použití a vyplňte požadované údaje.

H. Údaje o daňovém přiznání

- ř. 41 Povinnost podávat daňové přiznání** – máte-li povinnost podávat daňové přiznání, označte „ano“. V opačném případě označte „ne“.
- ř. 42 Daňové přiznání podáno dne** – uveďte datum podání daňového přiznání.
- ř. 43 Daňové přiznání podáno elektronicky** – bylo-li daňové přiznání podáno elektronicky, označte „ano“. V opačném případě označte „ne“.
- ř. 44 Daňové přiznání podává daňový poradce** – podával-li daňové přiznání daňový poradce, označte „ano“. V opačném případě označte „ne“.
- ř. 45 Platba daně stanovená paušální částkou** – označte „ano“ pokud jste dle § 7a zákona o daních z příjmů byl/a v roce 2020 poplatníkem daně z příjmů paušální částkou. V opačném případě označte „ne“.
- Upozornění: nejedná se o výpočet výdajů procentem, tzv. paušální výdaje ani o režim paušální daně účinný od roku 2021.**
- ř. 46 Protokol o platbě daně paušální částkou převzat na FÚ dne** – uveďte datum převzetí protokolu. Protokol předložte příslušné OSSZ nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl podán přehled, pokud jste tak neučinil/a již dříve.
- ř. 47 Lhůta pro předložení daňového přiznání byla rozhodnutím FÚ prodloužena do dne** – byla-li Vám prodloužena lhůta, uveďte den, dokdy je lhůta prodloužena. Rozhodnutí o prodloužení lhůty následně předložte příslušné OSSZ.
- ř. 48 Účtování v hospodářském roce** – je-li účetním obdobím hospodářský rok dle § 7 odst. 12 zákona o daních z příjmů, označte „ano“. V opačném případě označte variantu „ne“.

I. Údaje o opravném přehledu

Datum zjištění nové výše vyměřovacího základu ze SVČ – uveďte datum, kdy byla nová výše vyměřovacího základu zjištěna.

Důvod předložení opravného přehledu – uveďte důvod pro předložení opravného přehledu (opravné nebo dodatečné daňové přiznání, chyba při stanovení daňového základu, zjištěna chyba v účetnictví, kontrola z finančního úřadu apod.).

J. Základní identifikace OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce – uveďte údaje o OSVČ, se kterou vykonáváte spolupráci při výkonu SVČ, pokud jste osobou, na kterou lze rozdělovat příjmy a výdaje podle § 13 zákona o daních z příjmů.

K. Prohlášení – údaje o e-mailové adrese a telefonním čísle nejsou nezbytnými údaji, můžete však udělit svobodný souhlas ČSSZ a příslušné OSSZ k jejich zpracování, pro zajištění efektivní vzájemné komunikace za účelem provádění sociálního zabezpečení OSVČ, včetně výběru pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. V případě, že souhlasíte se zpracováním údaje/údajů, označte křížkem kolonku pro vyplnění.

Podrobné poučení v souvislosti se zpracováním osobních údajů je k dispozici na OSSZ a na webu ČSSZ www.cssz.cz/web/cz/gdpr-informace-o-zpracovani-osobnich-udaju.

L. Podpisy, razítka – uveďte datum vyplnění formuláře, počet příloh, které přikládáte k přehledu, podpis a příp. razítko.

ZÁKLADNÍ INFORMACE Důchodové pojištění OSVČ

Lhůty pro podání přehledu

OSVČ, která aspoň po část kalendářního roku vykonávala samostatnou výdělečnou činnost (SVČ), je povinna podat příslušné okresní (v Praze Pražské, v Brně Městské) správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ) na předepsaném tiskopisu „Přehled o příjmech a výdajích OSVČ“ (dále jen přehled), a to nejpozději do:

- 3. 5. 2021 pokud bylo daňové přiznání podáno OSVČ nebo daňovým poradcem ve lhůtě 3 měsíců od uplynutí daňového přiznání (1. 4. 2021), bez ohledu na to, zda bylo podáno elektronicky či v papírové podobě,
- 1. 6. 2021 (prodloužená lhůta) pokud OSVČ podala daňové přiznání elektronicky po 1. 4. 2021,
- 2. 8. 2021 pokud daňové přiznání podal daňový poradce po 1. 4. 2021.

Pokud za OSVČ daňové přiznání podává daňový poradce, je povinna tuto skutečnost oznámit příslušné OSSZ nejpozději na přehledu.

Jestliže OSVČ byla finančním úřadem prodloužena lhůta pro podání daňového přiznání, je povinna podat přehled za rok 2020 do jednoho měsíce po uplynutí této lhůty.

OSVČ, která v roce 2020 vykonávala SVČ a není povinna podávat daňové přiznání, předkládá tento přehled nejpozději do 2. 8. 2021.

Opravný přehled

Zvýší-li se dodatečně vyměřovací základ pro odvod pojistného, který OSVČ uvedla v přehledu, je OSVČ povinna podat opravný přehled, a to nejpozději do 8 dnů ode dne, kdy se o takové změně dozvěděla.

Sníží-li se dodatečně vyměřovací základ, který OSVČ uvedla na přehledu, může podat opravný přehled nejpozději do konce 3. kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž se o takové změně dozvěděla.

Pro tyto účely se použije tiskopis přehledu za rok 2020, který se označí jako opravný v záhlaví první strany.

Charakter činnosti (hlavní/vedlejší), uvedený na řádném přehledu, není možné prostřednictvím opravného přehledu změnit.

Doplatek a přeplatek pojistného

Doplatek pojistného za rok 2020 (ř. 37) je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ve kterém byl nebo měl být podán přehled za rok 2020.

Doplatek pojistného, vzniklý na základě opravného přehledu, je splatný do 8 dnů ode dne, kdy OSVČ podala (měla podat) opravný přehled. Za den úhrady se považuje den připsání platby na účet OSSZ.

Při vzniku **přeplatku** se podání přehledu vždy považuje za žádost o jeho vrácení (záporná částka v ř. 37). Příslušná OSSZ je povinna tento přeplatek vrátit v zákonem stanovené lhůtě, pokud není jiného splatného závazku vůči OSSZ nebo ČSSZ. Má-li OSVČ vůči OSSZ nebo ČSSZ splatný závazek, použije se přeplatek na úhradu tohoto splatného závazku (§ 17 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pojistném)). V souladu s ustanovením § 17 odst. 5 uvedeného zákona, **vrátí OSSZ přeplatek na pojistném nižší než 100 Kč jen ve výjimečných případech** tak, aby byla zajištěna zásada hospodárnosti.

V případě **vrácení přeplatku** na pojistném v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence (poštovní poukázkou) **hradí náklady za doručení příjemce přeplatku**, pokud příjemce přeplatku o tento způsob vrácení přeplatku požádal.

Pojistné OSVČ při dosažení maximálního vyměřovacího základu ze zaměstnání nebo v součtu SVČ se zaměstnáním

Pokud OSVČ v roce 2020 dosáhla ze zaměstnání nebo v součtu z více zaměstnání maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného, který v roce 2020 činí 1 672 080 Kč, a tuto skutečnost doloží potvrzením dle § 15a odst. 6 zákona o pojistném (<https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-pro-zamestnavatele>), není povinna platit pojistné na DP jako OSVČ. Její vyměřovací základ je ve výši nula. Pokud OSVČ v roce 2020 dosáhla v součtu ze SVČ a zaměstnání (z více zaměstnání) maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného, který v roce 2020 činí 1 672 080 Kč, a tuto skutečnost doloží potvrzením dle § 15a odst. 6 zákona o pojistném, platí jako OSVČ pojistné pouze z rozdílu mezi maximálním vyměřovacím základem a vyměřovacím základem ze zaměstnání (z více zaměstnání).

Podmínky uznání vedlejší SVČ

Za OSVČ vykonávající vedlejší SVČ se považuje OSVČ, která v daném roce:

- vykonávala zaměstnání, které zakládá účast na pojištění. U zaměstnání na základě dohody o provedení práce je doložení potvrzení o měsících, ve kterých vznikla účast na pojištění, vždy povinné. Rovněž je povinné dokládat potvrzení při výkonu služebního poměru u zaměstnavatele, jehož orgánem sociálního zabezpečení není ČSSZ a při výkonu zaměstnání podle cizích právních předpisů. Potvrzení naleznete na webových stránkách ČSSZ (www.cssz.cz),
- měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo měla přiznán starobní důchod,
- měla nárok na rodičovský příspěvek nebo měla nárok z nemocenského pojištění zaměstnanců na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu,
- osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost) - tyto skutečnosti je nutné doložit potvrzením ÚP ČR a čestným prohlášením potvrdit, že o danou osobu nepečuje jiná osoba (neuplatňuje důvod pro vedlejší činnost jako OSVČ) <https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-cpspod>,
- byla nezaopatřeným dítětem (dle § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění), tj. studentem do 26 let věku. Potvrzení naleznete na ePortále ČSSZ (<https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-psosvc>). SVČ se považuje za vedlejší SVČ v těch kalendářních měsících, v nichž aspoň po část měsíce byla vykonávána SVČ a v této době výkonu SVČ aspoň po část této doby trvala některá z výše uvedených skutečností.

Chce-li být OSVČ považována za OSVČ vykonávající vedlejší SVČ, je nutné, aby tuto skutečnost (viz výše uvedené) oznámila příslušné OSSZ nejpozději v den podání přehledu. Doložení pak musí být učiněno nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byl podán přehled za rok 2020, pokud ČSSZ nemá údaje ve své evidenci, ani nemá možnost údaje získat v elektronické podobě dálkovým přístupem (viz www.cssz.cz), nebo pokud skutečnost nebyla doložena již dříve. Při nedoložení povinné dokladované důvodu (viz blíže ř. 14 až ř. 19) pro výkon vedlejší SVČ v uvedené lhůtě, bude SVČ považována za hlavní SVČ, **k pozdějšímu doložení nebude přihlédnuto.**

Za nesplnění nebo porušení povinnosti týkající se podání přehledu může být OSVČ uložena pokuta (§ 25c zákona o pojistném).

Neuhradí-li OSVČ doplatek pojistného a zálohy na DP v zákonem stanovených lhůtách, anebo zaplatila-li pojistné v nižší částce, než měla zaplatit, je povinna platit penále (§ 20 odst. 1 zákona o pojistném). Penále činí 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala.

Základní informace o zálohách na DP

Záloha na DP za kalendářní měsíc je splatná od prvního dne do posledního dne kalendářního měsíce, za který se platí. Záloha na DP za kalendářní měsíc, v němž OSVČ zahájila SVČ, je splatná ode dne, v němž OSVČ zahájila SVČ, do konce následujícího kalendářního měsíce. Za den úhrady se považuje den připsání platby na účet OSSZ. OSVČ může platit zálohy na DP na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku. Úhrn zaplacených záloh na DP však nemůže být nižší, než by činil minimální úhrn záloh vypočtených z měsíčních vyměřovacích základů stanovených dle podaných přehledů, případně ve výši minimálních záloh nebo dle rozhodnutí OSSZ (snížení měsíčního vyměřovacího základu). Zálohy zaplacené do budoucna lze vrátit jen v případě ukončení SVČ, a to za měsíce následující po ukončení činnosti a v případě, kdy OSVČ požádá nejpozději do konce kalendářního roku o vrácení těch částek, zaplacených jako záloha na DP, které převyšují minimální úhrn záloh na DP za kalendářní rok.

V souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii COVID-19 nemusely OSVČ na základě zákona č. 136/2020 Sb., platit za kalendářní měsíce březen až srpen 2020 zálohy na důchodové pojištění bez ohledu na to, v jaké výši byly zálohy na důchodové pojištění předepsány. Byla-li záloha na pojistné zaplacená za některý kalendářní měsíc tohoto období, byla použita na úhradu splatných závazků a poté záloha na pojistné na další kalendářní měsíce roku 2020 (tj. září až prosinec 2020).

Pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti stanovené z vyměřovacího základu za rok 2020 se snižuje za kalendářní měsíce březen až srpen 2020, ve kterých OSVČ vykonávala SVČ a netrval v některém z těchto měsíců nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetřovného z NP OSVČ, o částku 2 544 Kč za každý kalendářní měsíc výkonu hlavní SVČ nebo o částku 1 018 Kč za každý kalendářní měsíc výkonu vedlejší SVČ. Snižování záloh na pojistné však neplatí pro OSVČ, které byly ke dni 31. 12. 2020 v insolvenčním řízení.

Povinnost platit zálohy na DP má **OSVČ vykonávající hlavní SVČ** vždy. OSVČ vykonávající hlavní SVČ má od měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém podala (měla podat) přehled za rok 2020, povinnost platit zálohy na DP ve výši dle daňového základu za rok 2020. Je-li však nově stanovena záloha na pojistné nižší, než činila v měsíci podání přehledu, platí tato nižší výše již od měsíce, ve kterém byl přehled podán. Minimální předepsaná výše pro hlavní SVČ na rok 2021 činí 2 588 Kč. Minimální záloha na DP se uvádí v ř. 39.

OSVČ, která vykonává vedlejší SVČ, má v roce 2021 povinnost platit zálohy na DP, jestliže se přihlásila k DP na rok 2020 nebo její daňový základ v roce 2020 dosáhl aspoň **rozhodné částky** (§ 10 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění), tj. částky 83 603 Kč při výkonu činnosti po dobu 12 kalendářních měsíců; tato částka se snižuje o částku 6 967 Kč (jedna dvanáctina) za každý kalendářní měsíc, v němž nebyla vykonávána vedlejší SVČ a za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc měla OSVČ, vykonávající vedlejší SVČ, nárok na výplatu nemocenského, PPM nebo dlouhodobého ošetřovného jako OSVČ. Při dosažení rozhodné částky má OSVČ vykonávající vedlejší SVČ povinnost platit zálohy na DP v roce 2021 ve výši dle daňového základu za rok 2020, a to od měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém byl (měl být) podán přehled za rok 2020. Je-li však nově stanovena záloha nižší, než činila v měsíci podání přehledu, platí tato nižší výše již od měsíce, ve kterém byl přehled podán. Minimální předepsaná výše pro vedlejší SVČ na rok 2021 činí 1 036 Kč. Jestliže za rok 2020 OSVČ nedosáhla v ř. 20 rozhodné částky (výpočet viz poslední odstavec pokynů k ř. 26), uvede minimální zálohu na DP v ř. 39 ve výši 0 Kč.

Nová výše měsíčního vyměřovacího základu OSVČ platí až do kalendářního měsíce, ve kterém bude (měl by být) podán přehled za rok 2021 (§ 14 odst. 6 zákona o pojistném).

Výše uvedené platí i pro OSVČ, které spolu s přehledem předložily protokol o platbě daně paušální částkou za rok 2020, nebo OSVČ, které tento protokol předložily v předcházejících letech, byla-li daň stanovena paušální částkou na více zdaňovacích obdobích.

Zálohy na pojistné při dosažení maximálního vyměřovacího základu ze zaměstnání nebo v součtu SVČ se zaměstnáním

Pokud OSVČ v roce 2020 dosáhla ze zaměstnání nebo v součtu z více zaměstnání maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného, který v roce 2020 činí 1 672 080 Kč, a tuto skutečnost doloží potvrzením dle § 15a odst. 6 zákona o pojistném (<https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-pro-zamestnavatele>), **není povinna hradit zálohy na DP ze SVČ** (§ 15a odst. 7 uvedeného zákona), a to od kalendářního měsíce, v němž OSSZ doložila potvrzení o výši vyměřovacího základu ze zaměstnání, do kalendářního měsíce, ve kterém byl nebo měl být podán přehled za kalendářní rok, který následuje po kalendářním roce, v němž OSVČ dosáhla maximálního vyměřovacího základu ze zaměstnání.

OSVČ, která nedosáhne maximálního vyměřovacího základu pouze ze zaměstnání, ale přesáhne jej až v součtu s vyměřovacím základem ze SVČ, **platí jako OSVČ** zálohy na pojistné ve výši vypočtené z daňového základu OSVČ.

Snížení měsíčního vyměřovacího základu pro placení záloh na pojistné

Příslušná OSSZ může dle § 14 odst. 4 zákona o pojistném, na základě žádosti OSVČ poměrně **snížit měsíční vyměřovací základ**, a to na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém bude (by měl být) podán další přehled. Podmínkou pro snížení je pokles příjmů ze SVČ po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení připadající v průměru na jeden kalendářní měsíc v období od 1. ledna kalendářního roku do konce měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost, nejméně však v období tří kalendářních měsíců po sobě jdoucích. Pokles příjmů musí činit nejméně 1/3 oproti příjmu připadajícímu v předcházejícím kalendářním roce v průměru na jeden kalendářní měsíc, v němž byla aspoň po část měsíce vykonávána SVČ.

Dle ustanovení § 14 odst. 7 uvedeného zákona, může OSSZ na základě žádosti OSVČ, která vykonává **vedlejší SVČ**, rozhodnout, že OSVČ není povinna platit zálohy na DP, a to nejdéle do kalendářního měsíce, ve kterém bude (měl by být) podán další přehled, pokud v důsledku poklesu příjmů po odpočtu

výdajů v období od 1. ledna kalendářního roku do konce měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém byla podána žádost, by této OSVČ v daném období nevznikla účast na DP (příjmy po odpočtu výdajů za měsíce předcházející měsíci podání žádosti nedosahují alikvótní výše rozhodné částky zakládající za dané období účast na DP).

Nemocenské pojištění OSVČ

Podmínky účasti na NP OSVČ upravuje ustanovení § 11 až 13 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Účast na NP je dobrovolná a vzniká dnem, od kterého se OSVČ k NP přihlásí, nejdříve však dnem, ve kterém je tato přihláška podána příslušné OSSZ.

OSVČ z NP náleží:

- v případě dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény od 15. dne jejího trvání **nemocenské**,
- v případě těhotenství a mateřství **peněžitá pomoc v mateřství**,
- v případě péče o dítě po jeho narození **otcovská**,
- v případě poskytování dlouhodobé péče **dlouhodobé ošetrovné**.

Placení pojistného NP

OSVČ, která je dobrovolně účastna NP, platí pojistné na NP za celý kalendářní měsíc. **Splatnost pojistného je od prvního dne do posledního dne kalendářního měsíce, za který se pojistné platí.** Za kalendářní měsíc, ve kterém se OSVČ přihlásila k NP, je pojistné splatné do konce následujícího kalendářního měsíce. Za den úhrady se považuje den připsání platby na účet příslušné OSSZ. OSVČ může po projednání s příslušnou OSSZ platit pojistné na NP na delší než měsíční období, avšak vždy jen do budoucna a nejdéle do konce kalendářního roku. Vyměřovacím základem OSVČ pro pojistné na NP je měsíční základ, jehož výši si OSVČ určuje svou platbou.

Měsíční výše pojistného NP

Výsledná částka ř. 29 pojistného na NP odpovídá maximálnímu měsíčnímu základu pro NP od měsíce, který **následuje** po měsíci podání přehledu za rok 2020. Je-li však tato částka vyšší, než v předchozím roce, platí již od měsíce, ve kterém byl přehled podán. Minimální platba pojistného na NP OSVČ pro rok 2021 činí 147 Kč. OSVČ si může určit měsíční základ NP v rozmezí uvedených limitů. **Vyměřovací základ pro pojistné na NP v roce 2021 nemůže být vyšší než částka rovnající se průměru, který z určeného (vypočteného) vyměřovacího základu na naposledy podaném přehledu připadá na jeden kalendářní měsíc výkonu SVČ. Je-li vypočtený průměr nižší než minimální měsíční základ, je měsíční základ roven minimálnímu měsíčnímu základu (7 000 Kč). Byla-li v roce 2021 SVČ zahájena (znovuzahájena), lze průměr určeného (vypočteného) vyměřovacího základu použít v případě, že SVČ byla vykonávána aspoň ve 4 kalendářních měsících. Nelze-li určit maximální měsíční základ dle určeného vyměřovacího základu za rok 2021, rovná se polovině průměrné mzdy platné pro kalendářní rok 2021, tj. 17 721 Kč.** Pokud však v roce 2020 měla OSVČ nárok na výplatu dávky z NP OSVČ po celou dobu výkonu činnosti, pro výpočet maximálního měsíčního vyměřovacího základu se použije určený vyměřovací základ z přehledu za rok 2019.

Doplatek pojistného NP

Pojistné na NP, které nebylo uhrazeno ve splatnosti, lze doplatit do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, na který se pojistné platí. Pro úhradu takového pojistného (doplatku) lze použít evidovaný přeplatek na kontě NP OSVČ, případně další platbu pojistného, avšak pouze do výše minimálního měsíčního vyměřovacího základu.

Přeplatek na pojistném na NP

Pokud OSVČ v kalendářním roce 2020 uhradila na některý kalendářní měsíc pojistné na NP ve vyšší výši, než odpovídalo jejímu maximálnímu měsíčnímu vyměřovacímu základu pro pojistné na NP, případně uhradila pojistné za kalendářní měsíc, ve kterém měla po celý měsíc nárok na výplatu dávky z NP OSVČ, nebo zaplatila pojistné po splatnosti, či v nižší než minimální výši, vznikl přeplatek na pojistném. Tento bude vyčíslen nejpozději do konce února 2021. Bude-li přeplatek vyšší, než částka dvou minimálních plateb pojistného (2 x 147 Kč), bude část přeplatku přesahující tuto částku vrácena OSVČ. Přeplatek do výše 294 Kč bude ponechán na účtu NP OSVČ jako rezerva, pro případ neuhrazení (zcela nebo v nedostatečné výši) pojistného do budoucna. Při odhlášení z NP (lze jen do budoucna) či ukončení výkonu SVČ bude vrácen i tento přeplatek. V souladu s ustanovením § 17 odst. 5 zákona o pojistném, vrátí OSSZ přeplatek na pojistném nižší než 100 Kč jen ve výjimečných případech tak, aby byla zajištěna zásada hospodárnosti.